

Vlaams
Parlement

stuk **890** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 19 januari 2011 (2010-2011)

Verslag over de samenwerking tussen
de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest
en de Duitstalige Gemeenschap in 2007 en 2008

Programma voor de samenwerking tussen
de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest
en de Duitstalige Gemeenschap in 2009 en 2010

Verslag

namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking
en de Commissie voor Algemeen Beleid, Bestuurszaken,
Verzoekschriften, Financiën en Samenwerking
van het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Peumans.

Vaste leden :

de heren Ludwig Caluwé, Carl Decaluwe, Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren;
de heer Filip Dewinter, mevrouw Marijke Dillen, de heer Joris Van Hauthem;
de heren Sven Gatz, Dirk Van Mechelen;
de heer John Crombez, mevrouw Mia De Vits;
de heer Jan Peumans, mevrouw Helga Stevens;
de heer Lode Vereeck;
de heer Filip Watteuw.

Plaatsvervangers :

de heer Tom Dehaene, mevrouw Cindy Franssen, de heren Ward Kennes, Koen Van den Heuvel;
de heren Jan Penris, Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge;
mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marino Keulen;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Jan Roegiers;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Bart Caron.

De Commissie voor Reglement en Samenwerking besprak het ‘Verslag over de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap in 2007 en 2008’ en het ‘Programma voor de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap in 2009 en 2010’ op vrijdag 15 oktober 2010.

De heer Jan Peumans, voorzitter: Goede middag allemaal.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte leden en medewerkers van het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, hartelijk welkom!

En uiteraard ook welkom aan de collega-volksvertegenwoordigers. Minister-president Kris Peeters is onderweg.

We houden vandaag een gezamenlijke vergadering met de voor de samenwerking bevoegde commissies van het Vlaams Parlement en het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap. Voor ons is dat de Commissie voor Reglement en Samenwerking. Straks zal de voorzitter van het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap ook wel uitleggen welke commissie dat bij hen is.

De agenda is eigenlijk vrij eenvoudig. We krijgen een verslag over de samenwerking in 2007 en 2008 tussen het Vlaams Parlement en het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap. We zullen ook even stilstaan bij het programma voor de samenwerking voor 2009 en 2010.

Het lijkt me nuttig dat iedereen zichzelf eerst even voorstelt, zodat iedereen weet wie hier aanwezig is. Deze kant van de tafel is iedereen welbekend, lijkt me: minister-president Lambertz, de heer Schröder en ik ben Jan Peumans.

De heer Michael Balter: Ik ben parlamentslid van de VIVANT-fractie.

De heer Hans-Dieter Laschet: Ik ben parlamentslid van de PFF-fractie.

De heer Luc Frank: Ik ben parlamentslid van de CSP-fractie.

De heer Gerhard Palm: Ik ben fractieleider van de ProDG-fractie.

De heer Charles Servaty: Ik ben voorzitter van de SP-fractie.

De heer Bodo Lux: Ik ben provincieraadslid in de provincie Luik, een deel van de Duitstalige Gemeenschap.

De heer Filip Watteeuw: Ik ben parlamentslid van de Groen!-fractie.

Mevrouw Franziska Franzen: Ik ben fractievoorzitter van de ECOLO-fractie.

De heer Karl-Heinz Braun: Ik ben parlamentslid van de ECOLO-fractie en ondervoorzitter van het parlement.

De heer Jos De Meyer: Ik ben parlamentslid van de CD&V-fractie.

Mevrouw Mia De Vits: Ik ben parlamentslid van de sp.a-fractie.

Mevrouw Helga Stevens: Ik ben Vlaams parlamentslid en gemeenschapssenator voor de N-VA. Ik ben doof en werk via tolken. Aangenaam en welkom.

De heer Jan Peumans, voorzitter: Wie wil, kan meeluisteren via simultaanvertaling. Ik merk echter dat een aantal leden zeer goed Nederlands begrijpen. Dat heb ik alleszins ervaren met uw voorzitter in het buitenland: hij spreekt alle talen door elkaar, Frans, Nederlands enzovoort. Hij spreekt zelfs dialect met mij.

Het samenwerkingsakkoord dateert van 1985 en werd vernieuwd in 2001. Het voorziet in een tweejaarlijks verslag en programma en in de verplichting voor de regeringen om verslag uit te brengen bij hun parlement. De vorige gezamenlijke vergadering vond op 12 oktober 2007 plaats in Eupen. Een aantal aanwezigen waren er toen ook bij. We hebben toen uw parlement bezocht. We hebben daar heel goede herinneringen aan. Door de verkiezingen van 2009 en 2010 is de tegenuitnodiging echter wat later gekomen.

We komen nu tot de voorstelling van het verslag en het programma door de ministers-presidenten. Ik stel voor dat de minister-president van de Duitstalige Gemeenschap nu even een toelichting geeft.

De heer Karl-Heinz Lambertz, minister-president: Het is inderdaad al een tijdje geleden dat we voor het laatst de gelegenheid hebben gehad om voor de parlementaire commissies van het Vlaams Parlement en het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap verslag uit te brengen over de samenwerking. Dat heeft ons er echter niet van weerhouden om alles, zoals ook onze plicht is, schriftelijk bij te houden.

Ik ben ervan overtuigd dat iedereen dit verslag over de periode 2007-2008 grondig heeft gelezen. Voor de leden van de parlementen zou het dan ook een belediging zijn indien we nu alles gingen herhalen wat ze al in het schriftelijke document hebben teruggevonden. Misschien volstaat het daarom dat ik louter enkele opmerkingen formuleer. De kwaliteit van een samenwerking is niet altijd recht evenredig aan de omvang van het verslag dat daarover werd opgesteld. Toch denk ik in dit geval dat daaruit reeds heel veel valt af te leiden. Aan de documenten merkt u dat het verslag over de samenwerking tijdens 2007 en 2008 heel volumineus is. Het is geen samenraapsel van holle formuleringen of gemeenplaatsen, maar geeft kortweg een overzicht van de vele initiatieven, projecten en onderwerpen van samenwerking die in de periode 2007-2008 aan bod zijn gekomen.

Het klopt dat het samenwerkingsakkoord met Vlaanderen al jaren geleden in een vastomlijnd kader is gegoten. Er wordt op bepaalde domeinen samengewerkt. Deze samenwerking gaat natuurlijk heel ver wanneer het thema's betreft waarvoor het Vlaams Parlement en het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap identieke bevoegdheden hebben. Maar ook op domeinen waarvoor de Duitstalige Gemeenschap niet instaat en waarvoor ze wel in de toekomst eventueel of zelfs beslist verantwoordelijkheid wil opnemen, is de uitwisseling uiterst vruchtbaar en interessant geweest.

De klassieke onderwerpen van samenwerking zijn natuurlijk onderwijs en opleiding. Bijvoorbeeld voor wat de erkenning van diploma's betreft, is er heel nauw samengewerkt. Medewerkers van de Vlaamse overheid nemen de controle van de aanvragen in de Duitstalige Gemeenschap voor een aanzienlijk stuk op zich. Wij van onze kant komen ook af en toe tussenbeide in de Vlaamse administratie, bijvoorbeeld om bepaalde informatie na te trekken uit aanvragen die in Vlaanderen zijn ingediend en die naar Duitse universiteiten of Duitse opleidingen verwijzen. Dat is een heel belangrijk thema. Bovendien zijn er een aantal uitwisselingsprojecten geweest. Er vinden regelmatig activiteiten plaats die rond taalcompetentie werken. Wat dit betreft, bestaan er heel interessante projecten. Zo wordt voor de opleiding Frans nauw met Vlaanderen samengewerkt, omdat Vlaanderen net als wij een partnerschap met Frankrijk heeft lopen. In dit kader hebben ook regelmatig mensen uit de Duitstalige Gemeenschap gebruik gemaakt van het aanbod dat de Franse Republiek voor Vlaanderen klaar heeft staan.

Naast onderwijs heeft tevens het thema tewerkstelling sinds 2000 steeds meer aandacht gekregen. De Duitstalige Gemeenschap is, zoals u weet, in 2000 bevoegd geworden voor de gewestaangelegenheid tewerkstelling, in toepassing van artikel 139 van de Grondwet. Van bij de aanvang hebben wij in de opbouw van onze instrumenten voor een tewerkstellingsbeleid en in onze zoektocht naar de geschikte middelen daarvoor heel nauw samengewerkt met Vlaanderen in het algemeen en met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemideling en Beroepsopleiding (VDAB) in het bijzonder. Deels komt dit ook voort uit het feit dat de tewerkstellingsstructuur en de structuur van werkloosheid in Vlaanderen en in de Duitstalige Gemeenschap op veel vlakken vergelijkbaar zijn.

Een schoolvoorbeeld van onze samenwerking blijft natuurlijk toerisme. Daar zijn we heel nauw, systematisch en intensief met elkaar verbonden. Ik wil erop wijzen dat de meerderheid van de toeristen die we in de Duitstalige Gemeenschap ontvangen, uit Vlaanderen komt.

Alle overige beleidsdomeinen, bijvoorbeeld jeugdwerk, volwassenenvorming, sport, bibliotheken en media, worden ook regelmatig met samenwerkingsprojecten opgeluisterd. Hetzelfde geldt voor sociale zaken. Daar hebben we vooral wat betreft de inspectie van ziekenhuizen, een heel nauwe samenwerking met de Vlaamse overheid lopen. Dat geldt ook voor de samenwerking op het vlak van gehandicaptenzorg of mediabeleid. De activiteiten die in 2007 en 2008 zijn neergezet, zijn een voortzetting van wat al sinds lange tijd loopt.

Graag had ik mijn verslag over de periode 2007-2008 met een opmerking en een overweging afgerond. Wanneer we de samenwerking van dichterbij gaan bekijken, stellen we vast dat er weliswaar heel intensieve contacten bestaan, maar dat deze zich al sinds lang op heel specifieke projecten en partners richten. Ik zou het mooi vinden – en dat komt tijdens 2009-2010 ook al beter tot uitdrukking – mochten we er de volgende jaren in slagen om de samenwerking inhoudelijk nog iets te verbreden. We moeten dit natuurlijk altijd met het nodige realisme bekijken. Het is iedereen wel duidelijk dat niet alleen Luxemburg en China qua omvang flink van elkaar verschillen. De Luxemburgse bevolking is goed voor amper 0,0003 % van de Chinese. Desondanks ziet de heer Junker regelmatig Chinese ministers en heeft hij zelfs de president al ontmoet. Ook Vlaanderen en de Duitstalige Gemeenschap liggen in aantallen duidelijk ver van elkaar; misschien dan niet in die mate, maar we spreken toch over een verhouding van 6 miljoen tegenover 75.000. Dat is niet enkel van belang bij de concrete analyse van de cijfers, maar heeft ook gevolgen voor de manier waarop we samenwerken.

Wanneer men op zoek gaat naar mogelijkheden om vanuit de Duitstalige Gemeenschap samenwerkingen met Vlaanderen en andere partners op te zetten, stoot men door het beperkte aantal inwoners meestal op een grens. Dat neemt niet weg dat wij op veel domeinen proberen om partnerschappen op te bouwen en te vinden. En eigenlijk lukt dat heel goed. Het meest recente succes was – het heeft dan wel niets met het programma 2007-2008 te maken, maar ik vermeld het toch maar – het gezamenlijke evenement van enkele weken geleden in Antwerpen, waarop ook mijn collega Kris Peeters aanwezig was. Als tegenprestatie voor het optreden van het Gentse universitair orkest in Eupen is de Duitstalige Gemeenschap zich in het kader van het jubileum in Antwerpen komen voorstellen. Zulke acties lukken, maar we moeten daar nog verder in gaan. Dat geldt in het bijzonder voor de grensregio. Daar zit ik al wat meer in uw buurt, mijnheer de voorzitter, want ook in de bilaterale samenwerking met de provincie Limburg kunnen we nog verder gaan. Wij hebben al veel contacten in de Euregio Maas-Rijn, maar bilateraal zouden we nog heel wat meer kunnen doen. Ik hoop daaraan een wezenlijke bijdrage te kunnen leveren, want morgen zaterdag wordt ik tot lid van de lokale vereniging van schnapsdrinkers benoemd. Dat gaat de samenwerking in de toekomst misschien nog ten goede komen. Van harte dank!

De heer Jan Peumans, voorzitter: Dan geef ik nu het woord aan minister-president Peeters.

De heer Kris Peeters, minister-president: Voorzitter, geachte leden van het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap en van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap, het is me een groot genoegen hier kort verslag uit te brengen.

Minister-president Lambertz heeft al een overzicht gegeven van de periode 2007-2008. Ik wil hier eerst in herinnering brengen dat het verdrag dat op 22 mei 1985 is ondertekend, een van de eerste verdragen is geweest die door de heer Geens, toen voorzitter van de Vlaamse Executieve, zijn ondertekend. Mijns inziens hebben we de afgelopen 25 jaar op heel wat vlakken goed samengewerkt. Minister-president Lambertz heeft het daar net al over onderwijs, vorming, cultuur, toerisme, sport, volwassenenvorming, jeugdwerk, tewerkstelling, arbeidsmarktbeleid, gezondheidszorg, welzijn, jeugdzorg, gehandicaptenzorg, lokale besturen, bibliotheken en andere onderwerpen gehad.

Ik wil me vooral toespitsen op de belangrijke zaken die in de periode 2009-2010 zijn gebeurd. Als ik het goed heb begrepen, heeft de heer Lambertz het daar nog niet over gehad. Ik wil in elk geval nog eens herhalen dat wat voor 2009 is gebeurd, zeer succesvol is geweest. We staan daar positief tegenover.

Wat de periode 2009-2010 betreft, is het belangrijk te weten dat minister-president Lambertz en de toenmalige Vlaamse minister-president Dewael op 14 februari 2001 in Eupen een nieuwe samenwerkingsovereenkomst hebben getekend. Toen is afgesproken dat de gemengde commissie elke twee jaar minstens eenmaal zou vergaderen. Tijdens die vergadering moet een werkprogramma worden opgesteld. Dit programma is op 9 december 2008 opgesteld. Ik zal even de belangrijkste elementen overlopen.

Het eerste belangrijke project op de lijst heeft natuurlijk betrekking op het onderwijs. We hebben samengewerkt op het vlak van de controle op de schoolplicht en op de eindtermen. We stimuleren de samenwerking in verband met de academische en professionele erkenning van de diploma's van opleidingen die door de Duitstalige Gemeenschap niet worden aangeboden. Een ander belangrijk punt dat toen in de lijst is opgenomen, betreft het leren en beheersen van de andere taal met respect voor de culturele eigenheid. Daarnaast is ook de samenwerking tussen Syntra en het Institut für Aus- und Weiterbildung im Mittelstand und in kleinen und mittleren Unternehmen uitdrukkelijk opgenomen. De samenwerking tussen deze twee instituten, onder meer met betrekking tot de sectorale werking en programma's en tot de uitvoering en de optimalisatie van de leertijd, vormt nog steeds een belangrijk instrument.

In het kader van het nieuwe Europese actieprogramma 'Een leven lang leren' wordt op basis van een jaarlijks tussenrapport regelmatig overleg gepleegd over de vertegenwoordiging en over de eventuele transfers van financiële middelen tussen de nationale agentschappen.

In het akkoord van 14 februari 2001 en in het werkprogramma van december 2008 staat over onderwijs, Syntra en het cultuurbeleid te lezen dat de samenwerking zich specifiek op het Europese voorzitterschap zou toespitsen. Dat voorzitterschap is nu aan de gang.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid met betrekking tot de organisatie van specifieke projecten, zoals uitwisselingen, stages, 'on the job'-training, seminaries, residenties en omvangrijke internationale projecten, elkaar als bevoorrechte partners te beschouwen.

Om het gebruik van gsm's door jongeren, internetcriminaliteit en buitensporige pc-games te bestuderen, wordt informatie uitgewisseld tussen de experts van Media, Jeugd en Onderwijs. Ook een heel interessant element is de problematiek van tax shelter in het filmbeleid. Ook daarin wordt samengewerkt. Er is een fiscale maatregel die ertoe moet

bijdragen het investeringsklimaat in de Belgische audiovisuele sector te verbeteren en te stimuleren. De samenwerking tussen de gemeenschappen in het Europese toerismebeleid wordt versterkt, vooral in het licht van het Europese voorzitterschap, waar we volop in zitten. De Duitstalige Gemeenschap fungeert hier als woordvoerder. Het is belangrijk om dat hier even te onderstrepen.

Voor de erkenning en labeling van verblijven en bedrijven die logies aanbieden, de gemeenschappelijke normen om dat verder te bewerkstelligen om zo de toeristen een gelijkwaardig verblijfsaanbod te kunnen presenteren, is een gemeenschappelijke aanpak gepland. Daar wordt verder aan gewerkt. Er bestaat ook een intense samenwerking tussen de VDAB en het Arbeitsamt van de Duitstalige Gemeenschap. Tussen de OCMW's worden experts uitgewisseld. Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) is een ander voorbeeld van heel actieve samenwerking.

Er wordt permanent informatie uitgewisseld over een waaier van andere thema's, zoals jeugdwerkbeleid, het activeren van werkloze 50-plussers, bestuurszaken, integratie van allochtonen, gezondheidspromotie, ziektepreventie, jeugdzorg, anonieme telefoonhulp aan personen in nood, pleegouders en adoptie. De samenwerkingsprojecten die Vlaanderen en de Duitstalige Gemeenschap hebben, worden gesitueerd in de sectoren onderwijs, cultuur, sport, jeugdwerk en gehandicaptenzorg. Het gaat vooral om uitwisselingen van cursussen en andere activiteiten. Al die elementen dragen ertoe bij om van elkaar te leren, elkaar te appreciëren en de goede banden die al jarenlang bestaan, te versterken en de samenwerking concreet in te vullen.

Ziehier het overzicht van het werkprogramma 2009-2010. Het loopt heel goed, we hebben voortgebouwd op de accenten die bij de ondertekening van de eerste overeenkomst in 1985 werden gelegd, en we hebben resultaten bereikt.

De heer Jan Peumans, voorzitter: Dank u wel, minister-president. Ik stel voor dat de leden van het Vlaams Parlement vragen stellen aan minister-president Lambertz en dat de Duitstalige volksvertegenwoordigers vragen stellen aan minister-president Peeters.

Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Voorzitter, minister-president, het is misschien een lastige vraag. Als doof persoon heb ik contact met de Vlaamse en de Franstalige doven. Maar de Duitstalige heb ik nog bijna nooit gezien. Daar zijn natuurlijk maar enkele dove mensen, maar ik vraag me af hoe zij worden geholpen. Trekken zij naar Duitsland of naar Luxemburg of worden zij in de Duitstalige Gemeenschap geholpen? Hoe wordt dat bij u aangepakt?

De heer Karl-Heinz Lambertz, minister-president: Het aantal doven in de Duitstalige Gemeenschap is, gezien het bevolkingsaantal van 75.000 inwoners, in absolute cijfers relatief klein. Natuurlijk vormt dit een moeilijkheid wanneer wij de dienstverlening proberen uit te bouwen. Wij moeten dan ook samenwerken met partners, want wij kunnen niet alles zelf doen. Onze dienst voor personen met een handicap heeft verschillende maatregelen genomen die het dove mensen makkelijker moet maken om communicatiemogelijkheden te leren. Communicatie is bijvoorbeeld mogelijk via gebarentaal, die wij samen met Duitse partners aanleren. Misschien weet niet iedereen dat er in de gebarentaal al naargelang de taal verschillen bestaan. Gebarentaal heeft altijd betrekking op een bepaalde taal. Daarom hebben wij geprobeerd om een flexibele dienst uit te bouwen, die ervoor zorgt dat doven tijdens bepaalde administratieve procedures of activiteiten begeleiding krijgen van gebarentolken. Deze dienst werd de laatste jaren ontwikkeld.

Er moet echter nog een heel pak zaken worden verbeterd. Momenteel zijn wij daaraan heel intensief aan het werken, zowel met de Vlaamse dienst als met partners uit de Bondsrepubliek Duitsland.

Inzake opleiding van doven hebben wij een akkoord gesloten met de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen en dan meer bepaald met het Landschaftsverband Rheinland. Deze federatie heeft een aanzienlijk aanbod van voorzieningen en gespecialiseerde opleidingsmogelijkheden. Ook wij maken daar gebruik van en krijgen dan de kosten doorerekend. Dat is in het kort iets over de dienstverlening die wij de afgelopen jaren voor doven hebben opgebouwd.

De heer Bodo Lux: Ik heb een vraag voor de heer Peeters. U sprak zonet over de erkenning van diploma's voor beroepsopleidingen. Voor mijn vraag put ik uit eigen ervaring. Ik heb enkele jaren geleden aan het Eupense Institut für Aus- und Weiterbildung im Mittelstand een examen 'onderhoud van verwarmingsinstallaties' afgelegd. Toen ik geslaagd was, heb ik gevraagd of ik dit diploma ook in de Vlaamse Gemeenschap kon laten erkennen. U moet namelijk weten dat veel kleine bedrijven uit onze regio klanten hebben in bijvoorbeeld de Voerstreek en daar regelmatig werkzaam zijn. Wanneer technici uit de Duitstalige Gemeenschap daar een opdracht kregen, kwam het zover dat ze of een Vlaamse collega vroegen om deze over te nemen, of gewoon in het zwart gingen werken. U zei dat diploma's worden erkend, maar blijkbaar klopt dat niet voor alle diploma's. Daarom zou ik willen weten of het ooit mogelijk wordt dat alle diploma's worden erkend.

De heer Kris Peeters, minister-president: Gefeliciteerd met het slagen voor die opleiding.

Voor dat particuliere geval kan ik natuurlijk niet antwoorden, maar het is wel de betrachting – dat hebt u zelf al aangevoerd – dat u geen beroep moet doen op een Vlaamse werkracht die dan nog in het zwart zou werken ook. Dat is uitgesloten. We moeten maximaal alle diploma's erkennen. Ik begrijp dat het hier gaat over een verwarmingsinstallateur en het bijbehorende diploma. Alleen mensen met een goede opleiding mogen aan die installaties werken. De veiligheidsrisico's zijn te groot om daar ongeschoolde mensen aan te laten werken. Ik heb het genoteerd. Ik zal dat nagaan. We moeten streven naar een maximale inwisselbaarheid van diploma's. Wie in Eupen een diploma haalt, moet hier kunnen werken en omgekeerd.

De heer Karl-Heinz Lambertz, minister-president: Dit is een klassiek thema voor de samenwerkingsakkoorden. De instituten van Eupen en van Vlaanderen hebben contacten binnen de samenwerkingsakkoorden. Daar bestaat de mogelijkheid om dergelijke problemen op te lossen.

De heer Gerhard Palm: Ik heb geen vraag voor de beide ministers-presidenten. Ik wilde alleen maar volgende twee zaken opmerken.

Ten eerste, wanneer men al sinds 1985 betrokken is en het eerste akkoord bekijkt, dat toen enkel met de Vlaamse Gemeenschap en dan later, in 2001, met de gemeenschap en het gewest werd gesloten, en wanneer men de eerste samenwerkingsverslagen vergelijkt met het verslag dat vandaag voorligt, dan stelt men vast dat deze samenwerking aanzienlijk is gegroeid, is uitgebreid en dat er nog uitbreidingsmogelijkheden zijn. Wat mij betreft, is het moment aangebroken om Vlaanderen, de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest 'hartelijk bedankt' te zeggen voor deze goede samenwerking, die wij als in verhouding kleine gemeenschap heel goed kunnen gebruiken.

De tweede opmerking sluit hierop aan. Volgens mij is dit een model voor datgene wat ik graag 'het coöperatief federalisme' noem. Federalisme houdt in dat iedereen bij zich thuis de baas in huis is, maar heel nauw met zijn burens samenwerkt. In deze zin hoop ik dat deze samenwerking nog sterker wordt binnen een Belgische federale staat die deze naam waardig is en dan hopelijk uit vier delen bestaat. Van harte dank!

De heer Kris Peeters, minister-president: We mogen terecht zeer gelukkig zijn over de afstand die we hebben afgelegd sinds 1985, en de verdieping van onze samenwerking. Dat is de ver-

dienste van beide partijen. Ik wil de Duitstalige Gemeenschap feliciteren voor haar bijdrage. We hebben goed samengewerkt en heel wat problemen opgelost, behalve dat kleine dossiertje van het diploma.

Inzake het coöperatief federalisme wil ik dit nog toevoegen. Een grotere autonomie van de deelstaten, waar wij sterk vragende partij voor zijn, veronderstelt ook een grotere samenwerking. Ik geef één voorbeeld. Het arbeidsmarktbeleid is voor de Duitstalige Gemeenschap wellicht ook belangrijk. Als we op dat vlak meer bevoegdheid krijgen, is een samenwerking rond arbeidsmobiliteit absoluut noodzakelijk. Dus grotere autonomie en intensere samenwerking tussen de deelstaten en gemeenschappen.

De heer Karl-Heinz Lambertz, minister-president: Ik zou me daarbij willen aansluiten en moet proberen te weerstaan aan de verleiding om nu al mijn betoog te repeteren dat eigenlijk voor later bedoeld is. Het klopt dat autonomie en samenwerking daadwerkelijk als twee handen op één buik zijn. Dat geldt in het bijzonder voor een kleine regio als de Duitstalige Gemeenschap, maar is volgens mij ook waar voor alle anderen.

In dit verband wil ik erop wijzen dat we tijdens het laatste bezoek dat collega Kris Peeters aan Eupen heeft gebracht, heel interessante perspectieven hebben aangeboord en uitgewerkt. We hebben ons toen al gebogen over de vraag hoe wij de samenwerking nog konden versterken of naar nieuwe domeinen konden uitbreiden. Vooral de samenwerking op het vlak van economie is toen heel intensief ter sprake gekomen. Ik herinner me nog ons gemeenschappelijk bezoek aan de kabelfabriek in Eupen, waardoor we door één concreet probleem al begrepen hoe belangrijk deze samenwerking is. Vraag me nu niet waarover het precies ging. Enkel dit: het was geen kwestie van mooie theorieën, maar van de heel concrete praktijk.

Op die weg willen we in ieder geval verder. Bovendien denk ik dat de samenwerking nog een andere dimensie heeft. Het gaat erover dat we binnen België samenwerken, maar ook over datgene wat we samen met partners buiten België kunnen doen. Ik denk dan heel specifiek aan de Bondsrepubliek Duitsland. De Duitstalige Gemeenschap staat er om historische, linguïstische en geografische redenen meer rechtstreeks mee in verbinding. Wanneer ik zie hoe goed de samenwerking vandaag al is, bijvoorbeeld tussen de Vlaamse en onze vertegenwoordiging in Berlijn, die wij samen met het Waalse Gewest, met ons als bevoegde instantie, daar in stand houden, dan zijn we volgens mij op de goede weg.

De heer Jan Peumans, voorzitter: De heer Schröder heeft het woord.

De heer Ferdel Schröder, voorzitter: Ook ik ga nog niet op mijn toespraak vooruitlopen, maar ik heb het gevoel dat wij op dezelfde golflengte zitten. Tijdens mijn speech zal ik dit nog meer in detail voor u toelichten.

Ik heb nog niet de gelegenheid gehad om u hartelijk te danken voor uw vriendelijke ontvangst. Onze delegatie was wat te vroeg, of veel te vroeg, en toch was uw ontvangst perfect. Hartelijk dank. Als er geen vragen meer zijn, is het misschien raadzaam dat we beginnen aan de geplande rondleiding.

De heer Jan Peumans, voorzitter: Voor de geïnteresseerden is er nu een korte rondleiding door het parlamentsgebouw. Omdat we een tiental minuten achterop zijn op het tijdschema en om te voorkomen dat onze gasten zich opgejaagd voelen, zal de officiële zitting naar aanleiding van het 25-jarige bestaan van het samenwerkingsakkoord iets later beginnen, om 17.10 uur.

De gezamenlijke commissievergadering is gesloten.

Ferdel SCHRODER

Jan PEUMANS,
voorzitters